

Wandelen op de grens van stad en land Diemen

Jubileum
Groengebied
Amstelland
40 jaar

Wandelroute Diemerbos & Overdiemen
Lengte: +/- 10 kilometer Tijdsduur: 2 tot 2,5 uur

groengebied-amstelland.nl

Wandelen op de grens van stad en land Diemen

Over historische grond wandelen, langs de oevers van de Diem genieten van het uitzicht en de bijzondere natuur in en om het Diemberbos bewonderen? Dompel je met deze wandeling onder in al het moois dat dit stukje Diemen te bieden heeft!

Wandelroute Diemberbos & Overdiemen
Lengte: +/- 10 kilometer **Tijdsduur:** 2 tot 2,5 uur

60 Keuzepuntpaaltjes

[Klik hier](#) voor de wandelroute via de routeplanner van **Wandelnetwerk Noord-Holland** of voer in hun wandelapp **routecode 168017** in. Handig voor onderweg!

Deze wandelroute start bij Toeristisch Overstap Punt (TOP) Diemberbos, navigatie: Muiderstraatweg 61, Diemen. Je kunt hier gemakkelijk parkeren en net als bij ieder startpunt van Wandelnetwerk Noord-Holland staat er een informatiebord, met de mooiste wandelroutes in de directe omgeving. De routes zijn in twee richtingen bewegwijzerd met gekleurde pijlen.

Punt TOP - 54

5

A Het parkeerterrein waar deze wandeling start is een overblijfsel van de oude A1, de autosnelweg van Amsterdam naar Amersfoort. Al lang vóór de A1 liep hier vlakbij een uitvalsroute van Amsterdam naar het oosten: **de Muidertrekvaart**.

Een trekvaart is een bestaande (of gegraven) waterweg, bestemd voor trekschuiten. Naast het kanaal werd een jaagpad aangelegd, waarover het paard de trekschuit door het water trok. Deze manier van vervoeren ging met zeven à acht kilometer per uur niet heel hard, maar het had als groot voordeel dat men niet afhankelijk was van de wind.

De trekvaart diende voor het vervoer van goederen, maar

Een trekschuit omstreeks 1850 - Beeld: Tegel- en aardewerfabriek Westraven, Utrecht

ook passagiers maakten hier gretig gebruik van. Het was een stuk comfortabeler dan met paard en wagen over onverharde wegen reizen. In de 19e eeuw raakte de trein als vervoersmiddel echter meer in trek. De trekschuit werd symbool van armoedig en traag reizen.

B Aan je rechterhand doemt al snel het **Penbos** op. Dit piepkleine

Het Penbos: een walhalla voor watervogels, rietvogels en bloeiende planten

6

moerasgebiedje aan de Diem is een populaire plek voor lepelaars, wilde zwanen, kuifeenden, aalscholvers en rietvogels. Het bos bestaat voornamelijk uit elzen en je kunt er onder meer dotterbloemen en echte koekoeksbloemen vinden.

Het Penbos dankt zijn naam aan het voormalige Provinciaal Elektriciteitsbedrijf Noord-Holland, dat de aanleg van het recreatiegebied heeft gesponsord.

Punt 54 - 57

C Bij het Penbos tref je ook een **batterij** aan: een soort verdedigingswal in het landschap van voor de Franse tijd. Een batterij was een plek waar geschut (zoals kanonnen) vaak opgesteld in een rij kon staan.

Onder dreiging van een inval van Frankrijk werd rondom Amsterdam een ring van verdedigingswerken aangelegd, een voorloper van de Stelling van Amsterdam. Hier maakte ook deze batterij deel van uit.

De krakeend, familie van de wilde eend, in vogelvlucht

7

De blauwborst, opvallend door zijn kleur en zang

D Vervolg de route met de bocht mee over het wandelpad, met aan je rechterzijde het water waar Diemen naar vernoemd is: **de Diem**. De natuurzoom langs het pad is geliefd onder diverse water- en rietvogels. Hopelijk heb je een verrekijker bij de hand en kun je uren naar onder meer de krakeend, fuut, waterhoen, rietgors of blauwborst!

Punt 57

E Je steekt de Diem richting het Penbos over via een lange smalle brug. Wanneer je linksaf slaat, passeer je een zogenoemde

wildpassage. Door de aanleg van spoorlijnen en snelwegen over de Diem kwam de natuur hier aardig in verdrukking. Om voor de verschillende dieren in dit gebied een veilige oversteek onder de snelwegen en spoorlijn te bieden, zijn er onder de viaducten faunapassages aangelegd.

F Langs de oevers van de Diem wandel je langs een aantal **boerenerven met rietlandjes** aan het water. Vroeger hadden de boeren die in de Overdiemerpolder boerde vaak een oeverlandje aan de Diem. De boeren beheerden deze oeverlandjes als hooiland. Deze percelen

Mooi doorkijkje naar de Diem

8

waren zo klein of nat dat er alleen handmatig gemaaid en gehooid kon worden, waardoor er minder intensief beheerd werd. Door de natuur hier vooral zijn gang te laten gaan, ontstonden er bloemrijke stukjes langs de Diem.

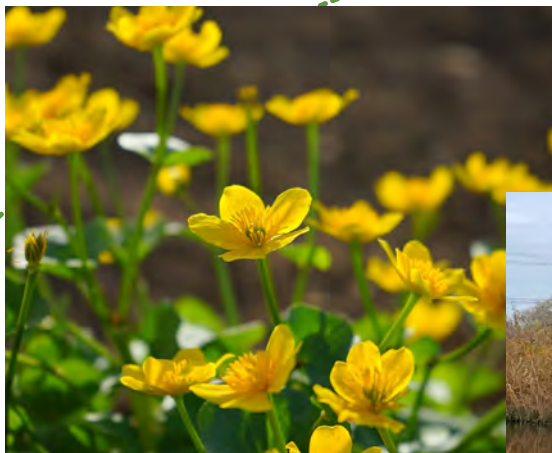
In vroegere jaren moedigde de provincie dit beheer aan en stelde zij subsidie beschikbaar om de landjes zo te blijven beheren. In de Ronde Hoep langs de Waver is een oeverlandje waarvoor dankzij subsidie dergelijk beheer nog altijd mogelijk is.

Punt 59

G Je wandelt hier nu over de **Oude Hooiweg**: een verhoogd pad dat door de polder loopt. Bij de aanleg van het recreatiegebied Overdiemen is dit pad op verzoek van de Historische Kring Diemen in de oorspronkelijke staat behouden gebleven.

Van oudsher was dit een verharde weg door de Overdiemerpolder, richting de Hooibrug over de Muidertrekvaart. Waarschijnlijk laadde men daar hooi op boten, om vervolgens over de vaart te vervoeren.

Punt 58

Eeuwenoude veeneiken bij het Diemberbos

Op sommige plekken kun je de veeneiken zien, maar je moet er goed naar speuren

H Tussen de wegen van het knooppunt Diemen is een kunst-zwaluwwand gemaakt voor het behoud van deze broedvogel. De steile betonnen wand heeft zeventig gaten met leem erachter. Hierin graven de oeverzwaluwen hun nesten. Dit natuurterreintje is door Rijkswaterstaat aangelegd.

Punt 46

I Het Diemberbos is een natuurgebied dat Staatsbosbeheer grotendeels beheert. Het westelijke deel van het Diemberbos is het type stadsbos, inclusief bankjes, picknickplekken, een ligweide

en het Banjerbossie. Een speelwalthalla voor kinderen met een kabelbaan, een trekpontje over water en de mogelijkheid om hutten te bouwen.

Punt 43 - 28 - 27

J Het Diemberbos is een betrekkelijk jong bos, in de jaren negentig aangelegd in de Gemeenschaps-polder. Deze polder is een 18e-eeuwse samenvoeging van een aantal kleine poldertjes, die halverwege de 19e eeuw door de aanleg van het Merwedekanaal (nu Amsterdam-Rijnkanaal) in tweeën is gesplitst.

De grauwe abelen staren je aan in het Diemberbos

Punt 26 - 29 - 28 - 43 - 44 - 42 - 41 - 45

K Bij de aanleg van het Diemberbos zijn bij het graven van de waterpartijen eeuwenoude boomstronken gevonden van de eikenbossen die op het veen groeiden. Waarschijnlijk zijn deze zogenaamde veeneiken afkomstig van een uitloper van het Reigersbos, een moerasbos bij het vroegere Bijlmermeer.

Door het hoge grondwater zijn de boomstronken bewaard gebleven. Op sommige plekken kun je de veeneiken zien, maar je moet er wel goed naar speuren. Ze vallen namelijk nauwelijks op, zijn helemaal zwart verweerd en lijken van een afstandje op gewone boomstronken.

Punt 48

De Birdroute leert kinderen alles over de vogels in het Diemberbos

House of Bird

L Over mooie wandelpaden ben je al uitvoerig door en langs het Diemberbos geslalomd. Op dit punt zie je de **Avatar bomen** die op diverse plekken in het bos zijn aangeplant.

In de succesvolle sciencefiction-film *Avatar* speelt de natuur een grote rol. Regisseur James Cameron besloot een deel van de opbrengst van de film te gebruiken voor de aanplant van een miljoen bomen wereldwijd, waaronder in het Diemberbos. In samenwerking met stichting wAarde en Staatsbosbeheer heeft filmmaatschappij 20th Century Fox hier wilgen geplant.

Punt **47**

M Vlak voor het einde van de wandelroute vind je **House of Bird**. Plof hier na je wandeling neer voor een hapje en drankje. De eigen brouwerij Bird Brewery maakt bijzondere biertjes.

Bij House of Bird starten onder leiding van gidsen verschillende natuurexcursies met thema's als vogels kijken, wildplukken of vleermuizen spotten. Voor kinderen is er de Birdroute, waarin ze van alles leren over vogels en de natuur.

Punt **52 - 51** - TOP

Bestemming bereikt: je bent weer terug bij het startpunt TOP Diemberbos. Hopelijk heb je een heerlijke wandeling achter de rug!

Smaakt dit naar meer? Loop ook eens deze wandelroutes:

Wandelroute De Hoge Dijk - Gaasperzoom - Gaasperplas

Lengte: +/- 10 kilometer **Tijdsduur:** 2 tot 2,5 uur

Wandelroute Ouderkerk aan de Amstel

Lengte: +/- 10 kilometer **Tijdsduur:** 2 tot 2,5 uur

Wandelroute Amstelveen

Lengte: +/- 10 kilometer **Tijdsduur:** 2 tot 2,5 uur

Alle routes zijn online te vinden via

www.groengebied-amstelland.nl

COLOFON

Dit routeboekje is samengesteld ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van Groengebied Amstelland.

Tekst en eindredactie: Virginie Manjoero en Peterlien Soels

Vormgeving: Alexandra de Vries

Met speciale dank aan:

Jeroen Schepers, Jelle de Bruijn en Wim Roozenbeek voor hun bijdragen in schrift en beeld

© 2022 Groengebied Amstelland, Amsterdam

Deze uitgave is mogelijk gemaakt door de financiële bijdrage van het recreatieschap Groengebied Amstelland (gemeentes Amstelveen, Ouder-Amstel, Diemen en Amsterdam, en de provincie Noord-Holland).

Dit routeboekje is eigendom van Groengebied Amstelland. Niets uit deze uitgave mag gekopieerd of verveelvoudigd worden zonder voorafgaande toestemming van Groengebied Amstelland.

Alhoewel wij bij de samenstelling van dit boekje zeer zorgvuldig te werk zijn gegaan, kan het toch zijn dat een auteur, gebruiker of rechthebbende meent dat publicatie in strijd is met zijn of haar rechten, zoals auteursrechten. Indien een dergelijke situatie het geval lijkt, verzoeken we onmiddellijk contact met ons op te nemen.

Wij zijn niet aansprakelijk voor type- of andere fouten en hier zijn ook geen rechten aan te ontleen.

Wandel met deze route over
historische grond, geniet langs
de oevers van de Diem en
bewonder de bijzondere natuur
in en om het Diemerbos!